

Meneer de voorzitter, het is inderdaad nogal vroeg op de ochtend, mevrouw de voorzitter mag dat ik heb dezelfde fout gemaakt, u heeft zich zelf toegesproken als meneer de voorzitter ja,

mevrouw de voorzitter dames en heren, de dreun die de Denen europa hebben verkocht heeft iedereen rechtop doen zitten.

De meerderheid der Denen vreest dat de europese gemeenschap een bureaucratische superstaat aan het worden is waarover hen maar zonder hen wordt beslist. Die meerderheid wil niet dat de Brusselse bureaucraten zich gaan bemoeien met bijvoorbeeld de arbeidsomstandigheden alsof die in Portugal dezelfde zouden moeten zijn als in Denemarken.

Zij wijzen het europa in wording van de technocratische bestuurders af.

Er is tamelijk laatdunkend gereageerd op het Deense referendum toch is het essentieel dat het verdrag van Rome niet zonder instemming van de lid-staten wordt gewijzigd. Formeel kan dat ook niet. De Europese gemeenschap moet niet over de bezwaren van onderop heen walsen .

Dat is ook in het belang van Nederland. Commissaris Andriessen zei, voor Denemarken is op termijn geen plaats in de Europese gemeenschap als het vasthoudt aan zijn afwijzing van de nieuwe structuur van de EG zoals vastgesteld in Maastricht. Het is precies uit afkeer van dat soort arrogantie dat de meerderheid der Denen tegen heeft gestemd want wie heeft Commissaris Andriessen gekozen . Niemand.

In Brussel is nu al een anoniem en ondoorzichtige apparaat aan het ontstaan waarvan de effectieve macht moeilijk te beoordelen is.

Zoals Frans Wijsglas deze week in de tweede kamer zei, de VVD fractie wijst juridische constructie waarin de elf zichzelf de mogelijkheid bieden met Maastricht door te gaan van de hand. Het Deense ongenoegen heeft te maken met het onderscheid tussen het economische karakter van de gemeenschap aan de ene kant en het politieke karakter dat de gemeenschap zou krijgen wanneer de Europese unie wordt verwezenlijkt.

Laat ik daarom eerst iets zeggen over het economische karakter later kom ik op de andere aspecten van de gemeenschap ter spraken.

Men kan mevrouw de voorzitter dames en heren men kan het economische beleid van de gemeenschap verdelen in twee soorten .

Er zijn maatregelen die met de markt meewerken. Dat zijn de marktconforme maatregelen en er zijn maatregelen die tegen de markt ingaan dat zijn de niet-marktconforme maatregelen voorbeelden van marktconforme maatregelen zijn de hele operatie EG 92 openen van de grenzen het anti cartel beleid van de Europese gemeenschap om monopolies tegen te gaan en ook de economische en monetaire unie de emu inclusief de Europese centrale bank .

Al die maatregelen zijn bedacht om de markt beter te laten functioneren zijn belangrijke maatregelen die wij moeten ondersteunen het zijn maatregelen die tot ons aller voordeel strekken. Voorbeelden van niet-marktconforme maatregelen zijn het gemeenschappelijke landbouwbeleid het sociale beleid zoals in Maastricht overeengekomen en de verschillende fondsen die geld naar de armer lidstaten pompen en die als gevolg van Maastricht aanzienlijk zullen worden uitgebreid.

Dames en heren marktconformbeleid dat is dus de eerste categorie van maatregelen marktconformbeleid heeft verschillende voordelen in de eerste plaats het is niet alleen goedkoop maar het levert zelfs geld op.

In de tweede plaats het is althans in beginsel gemakkelijk uit te breiden tot de nieuwe lidstaten die zich aandienen niet alleen in Scandinavië en Zwitserland maar ook in oost Europa het is in beginsel gemakkelijk uit te breiden in een tot nieuwe lidstaten omdat zij de vrijheden van de Europese gemeenschap voor goederen en diensten , kapitaal en arbeid slechts hoeven over te nemen en te aanvaarden.

Niet marktconformbeleid heeft daarentegen verschillende belangrijke nadelen. In de eerste plaats het is duur denkt u alleen maar aan het gemeenschappelijke landbouwbeleid dat nog steeds zo'n 70% van de Europese begroting op soupeert.

In de tweede plaats het belemmerd de toetreding van de kandidaatleden van oost europa die allemaal uit die fondsen zullen willen trekken en dat gaat dan ofwel ten koste van de zuidelijke lidstaten die zich daartegen zullen verzetten ofwel die fondsen moeten worden bijgevuld en groter worden en dat zal ons zeer veel geld kosten en in de derde plaats dat niet-marktconformebeleid is buitengewoon bureaucratisch en ik moet u bekennen dat ik de bureaucrativering in Nederland en in europa beschouw als een zeer grote bedreiging.

Naar mijn mening moet het marktconformebeleid de kern zijn van de Europese economische gemeenschap dat wil zeggen van de economische dimensie van de Europese gemeenschap. Dat niet-marktconformebeleid dat natuurlijk ook vanaf het begin van de Europese gemeenschap erin heeft gezeten denkt u maar aan het landbouwbeleid we waren toen bevreesd dat wij ons zelf zonder dat beleid niet zouden kunnen voeden, die vrees is natuurlijk verdwenen.

Het niet marktconformebeleid kan noodzakelijk zijn ook om de overgang van armer lidstaten naar de Europese gemeenschap te vergemakkelijken maar het behoort mijns inziens niet tot de kern met uitzondering van het milieubeleid.

Dat het vrije verkeer voor goederen personen, kapitalen en diensten geldt helaas ook voor vervuiling en daarvoor hebben wij natuurlijk een belangrijk Europese component nodig. Maar afgezien daarvan is het mijn mening dat dat niet-marktconformebeleid zo beperkt mogelijk moet zijn in omvang en in de tijd.

Onze ervaringen met het gemeenschappelijke landbouwbeleid dat wij al sinds jaar en dag onder de knie proberen te krijgen onze ervaringen met dat gemeenschappelijke landbouwbeleid leren ons om op onze hoede te zijn.

Hoewel volgens de voorstellen van de Ierse commissaris MacSherry dat gemeenschappelijke landbouwbeleid nu dan zou worden hervormd blijkt nogmaals dat die kosten omhoog gaan moeilijk te begrijpen want men zou denken de bedoeling is toch om die kosten omlaag te brengen maar naar het schijnt is dat niet het geval en ik vrees dus dat het einde nog lang niet in zicht is wij moeten daar lering uittrekken. Menskepsig geldt ook het sociale protocol van het verdrag van Maastricht.

Wil men de armer lidstaten ik vraag uw aandacht daarvoor wil men de armer lidstaten opzadelen met de arbeidsomstandigheden en dus de kosten van de rijkenlidstaten dan onttrekt men die armer lidstaten de weinige voordelen die ze hebben om zich economisch te ontwikkelen dat belemmert dus die economische ontwikkeling en zoals de heer van Lennep die lang secr.gen. van de OESO van de Organisatie van Ontwikkelde Industrielanden in Parijs is geweest heeft gezegd een sociale harmonisering van de Europese gemeenschap zeker als die zich uitbreidt die zou de economisch en monetaire unie de Emu laten ontploffen en dat zien wij ook en wij zien die risico's ook als we kijken naar de eenwording van de Bondsrepubliek.

Grote problemen ontstaan daar omdat men de omstandigheden in de voormalige DDR op het zelfde vlak of niveau wil brengen als die van de voormalige Bondsrepubliek. En het rapport van de Teldersstichting dat niet lang geleden is opgesteld en waar u van weet dat rapport van die Teldersstichting stelt dan ook naar mijn mening zeer terecht en ik citeer " Stelsels van sociale zekerheid dienen niet door Europese regelgeving te worden geharmoniseerd."

Mevrouw de voorzitter dames en heren de economische integratie die ons voor ogen staat en die noodzakelijk is zal een onomkeerbare en dynamische factor zijn die zich op vele terreinen zal laten gelden.

Allereerst is er de kwestie van de asielzoekers en van de overige emigranten. De wereld is demografisch op drift geraakt. Velen buiten de grenzen buiten Europa zijn in verdrukking gekomen velen willen ook hun lot verbeteren.

Wie zal het hen kwalijk nemen dat zij naar het rijke welvarende en rustige Europa West-Europa proberen te komen. Hoeveel mensen willen wij opnemen, hoeveel mensen kunnen wij opnemen. Het is duidelijk dat dit grote probleem alleen kan worden aangepakt met een Europees en niet met een Nederlands beleid en dan is er de zaak van het buitenlandsbeleid.

Op onze laatste algemene vergadering zei Gijs de Vries mijn collega uit het Europese Parlement het volgende. Ik citeer " de VVD is voorstander van een gemeenschap met een markt een munt een handelsbeleid en een toelatingsbeleid die dus ook een gemeenschap die dus ook toegroeit naar een gemeenschappelijk buitenlandsbeleid maar zei Gijs de Vries de VVD wijst een Europees leger dat maar de VVD wijst een Europees leger dat los zou staan van de NAVO van de hand aldus de Vries. Ik ben hier daar volstrekt mee eens.

Ook het pre-advies van de commissie Nord wijst op de noodzaak van een toenemende gemeenschappelijkheid van de buitenlandse politiek .

is het waar dat de gemeenschap op dit terrein ernstig is te kort geschoten zowel inzake de Golfoorlog als inzake de erkenning van de Baltische staten als ook inzake de burgeroorlog in Joegoslavië hebben wij hebben de Europese lidstaten geschitterd door verdeeldheid. Het ziet er niet naar uit dat de uitbreiding van de gemeenschap die verdeeldheid zal verminderen. Oostenrijk Zweden, Finland en Zwitserland zijn kandidaat-leden het zijn vier neutrale staten hoewel ik gisteren heb gelezen dat men daar in Oostenrijk van terug begint te komen.

Niettemin hebben die landen een andere instelling ten opzichte van de buitenlandse politiek alhoewel het ook waar is dat sinds het einde van de koude oorlog het begrip neutraliteit veel van zijn betekenis heeft verloren maar die verdeeldheid zal naar mijn mening bij uitbreiding van de gemeenschap zeker indien de oost Europese landen tot de gemeenschap zullen behoren niet afnemen en ik vind het dus ook verstandig dat wij op dat terrein niet te hard willen lopen dat betekend dus dat de buitenlandse politiek voorlopig bij unanimitéit moet worden vastgesteld en zoals het pre-advies van de commissie Nord waar u kennis van heeft genomen terecht constateert ik citeer " het is realistisch ervan uit te gaan dat de besluitvorming op dit terrein voorshands aan de eis van eenparigheid van stemmen blijft onderworpen."

Mevrouw de voorzitter dames en heren wanneer wij kijken naar het verkiezingsprogramma van Europese liberalen democratische en radicale partijen de ELDR wanneer wij kijken naar dat verkiezingsprogramma dan lezen wij daarin dat de Europese gemeenschap zich moet ontwikkelen tot een conglomeraat van staten die staten die een aantal gemeenschappelijke aangelegenheden langs federale weg willen behartigen. Dat lijkt mij een volstrekt juiste omschrijving en ook een volstrekt juiste doelstelling een conglomeraat van staten die derhalve hun internationale identiteit niet hebben verloren. De lidstaten van de Europese gemeenschap hebben natuurlijk aan soevereiniteit ingeboet.

Dat vloeit ook voort uit het verdrag van Rome maar als staten als zodanig moeten zij mijns inziens blijven bestaan.

Een federaal europa zou mijns inziens betekenen dat de lidstaten worden gedegradeerd tot de status van Beieren in de Bondsrepubliek in Duitsland of with *contien in de Verenigde Staten dat is althans mijn interpretatie van het begrip een federaal europa* en als ik de wereld over kijk naar staten die federaal zijn dan zie ik dat ook . Ik ben van mening dat wij dat niet moeten willen. Natuurlijk heeft de europesche gemeenschap federale kenmerken een voorbeeld is de europesche commissie europeesch parlement europeesch hof de directe werking van richtlijnen en zo zijn er meer elementen die federaal zijn maar zij bestrijken zij betreffen een beperkt gebied die instellingen commissie parlement en hof bestrijken een beperkt terrein en ik ben van mening dat dat ook zo moet blijven ik citeer nogmaals Gijs de Vries citaat De VVD vindt dat de europesche gemeenschap alleen die taken moet uitoefenen die op nationaal of regionaal niveau niet afdoende kunnen worden behartigd onderwijs volksgezondheid en cultuurpolitiek en sociale zekerheid hebben geen grensoverschrijdend karakter en dienen dus op nationaal niveau geregeld te blijven tot zover Gijs de Vries. en hij wordt hierin ondersteund door niemand minder dan Jaques de L'Or de voorzitter van de europesche commissie die reeds 2 maanden geleden meende dat de EG bij de burgers overkwam ik citeer te elitair en technocratisch hij zei daarom ben ik voor het teruggeven van bepaalde bevoegdheden aan de lidstaten en dat soort geluiden hoort men vanuit Brussels na het Deense nee steeds meer steeds meer hoort men commissarissen zeggen wij moeten bevoegdheden teruggeven aan de lidstaten.

Dus dames en heren geen federaal Europa dat is ongewenst en ook niet nodig. Onze slagzin moet naar mijn mening zijn en zo vrij als mogelijk zo gebonden als nodig. En ook het rapport van de Teldersstichting wijst erop dat een federaal Europa een ongewenste mate van centralisatie zou betekenen en ik ben blij dat de commissie Nord haar eerste stelling in deze zin heeft willen amenderen.

Ik vraag uw steun voor dat amendement net zoals ik uw steun vraag voor het gehele pre-advies van de commissie Nord. Dames en heren ik citeer nu voor de laatste maal Gijs de Vries, Europa als ik zeg laatste maal dan bedoel ik op deze vergadering (gelach) ik citeer voor vanochtend voor de laatste maal Gijs de Vries hij zei europa is en blijft voor ons ook een ideaal het ideaal van een gemeenschap van volkeren die het zwaard hebben vervangen door het recht.

Dames en heren ik deel dat ideaal . De VVD wil een vrij vreedzaam en welvarend europa dat haar inwoners zo min mogelijk bij hun ontplooiing in de weg zit en dat open is naar de wereld een wereld waarin de gemeenschap een progressieve en constructieve rol behoort te spelen.

Dames en heren ik keer terug naar het Deense referendum. De deense liberalen minister van buitenlandse zaken Uve Elleman Jenssen zei het volgende, hij zei als een verdrag de steun van 80% van de parlementariërs heeft en vervolgens stemt de helft van de bevolking tegen dan hoef je geen geleerde te zijn om te zien dat er iets mis is.

Wij hebben te maken zei Elleman Jenssen met een vertrouwens crisis tussen de deense politici en het deense volk. Dames en heren verschillende recente verkiezingen hebben omvangrijke proteststemmen te zien gegeven tegen de zittende politici. In Italië, Frankrijk en België waren die proteststemmen maar al te duidelijk. Ik ben net een dag of 5 in de Verenigde Staten geweest en men heeft het daar maar over een onderwerp Ross Perroo de derde kandidaat ook die man wil gebruik maken van proteststemmen.

Waarom die kloof tussen burgers en politiek. Volgens mij ontstaat die kloof omdat de mensen in het land het gevoel hebben dat hun echte problemen niet aan bod komen en dat de dames en heren politici in onbegrijpelijk jargon van bergtop tot bergtop toe roepen zonder acht te slaan op de mensen die het werk doen. Die kritiek is lang niet altijd terecht maar soms wel en moet in iedergeval serieus worden genomen en tegen die kritiek helpt niet die remedie van de staatsrechtelijke vernieuwing integendeel die discussie over die vernieuwing leidt de aandacht alleen maar af van waar het in werkelijkheid om moet gaan.

Die discussie wordt door sommige politici gebruikt als alibi om die kritiek op hun zelf af te wentelen op ons staatsrechtelijke bestel. Aan dat bestel dames en heren mankeert weinig. Het zijn politici die hun functioneren moeten verbeteren door een heldere taal alledaagse problemen op consistente en moedige wijze aan te pakken het gaat niet om de vorm van het beleid het gaat om de inhoud.

Dat beginsel verdient toepassing in de gezondheidszorg waar wij ook vanochtend over hebben gesproken. Gisteren pas heeft het kabinet vergaderd over het rapport van de commissie Dunning inzake de grenzen aan de zorg.

Dat is rijkelijk laat temeer daar in het vorige kabinet reeds een beleidsnota was uitgebracht. Dat de VVD vooruitlopend op het kabinet standpunt een themadag over dat belangrijke onderwerp heeft georganiseerd wordt door de fractie buitengewoon gewaardeerd. De resultaten van die themadag inclusief de stellingen die vandaag zijn besproken vormen voor de fractie zeer belangrijk materiaal. In algemene zin kunnen wij ons vinden in de uitkomsten van de interne discussie in fractie en partij over de grenzen van de zorg.

Volksgezondheid staat voor de VVD hoog op de politieke agenda. Dat geldt niet alleen voor de grenzen aan de zorg dat geldt zeker ook voor het plan Simons. De VVD heeft dat plan altijd en wie weet dat beter dan u mevrouw de voorzitter, de VVD heeft dat plan altijd met kracht van argumenten en met volle overtuiging bestreden de stelselwijziging ziektekosten verzekering volgens een model van staatssecr.

Simons werkt nivellerend.

Het collectieve gehalte van dat plan is te hoog en daardoor is het risico levensgroot dat de basisverzekering zal uitmonden in een klassieke volksverzekering.

Bovendien heeft de VVD altijd betoogt dat het maatschappelijke draagvlak voor het plan Simons ondermeer door zijn nivellering ontbreekt en een recente studie in opdracht van de ziekenfondsen en de particulieren verzekeraars heeft dat standpunt bevestigd er is dus geen maatschappelijk draagvlak voor het plan Simons en de staatssecretaris die op zijn eigen plan zo hoog heeft ingezet zet daarmee tegelijk zijn eigen geloofwaardigheid op het spel.

Nu het kabinet heeft besloten pas op de plaats te maken is de afgang van staatssecr. Simons compleet en hij is dan ook onzorgvuldig omgesprongen met de portemonnaie van de burger er is een groot aantal zaken waarvoor hij gele kaarten verdient.

Ik noem er drie. 1. al in het najaar van 1990 heeft de VVD fractie en in het bijzonder de heer Dees berekend dat de zogenaamde solidariteitsheffing in de particulieren verzekering de WTZ premie zou stijgen van f. 75,- naar f. 435,- in 1993 75 toen 435,- in 1993 wat zien wij nu; nu is de premie reeds opgelopen van 414,- nu 92 en dat zal waarschijnlijk nog meer worden. De voorspellingen van de heer Dees zijn voorstelling die hij aan de zaak heeft gegeven, de heer Simons bestreed dat toen en wij hebben dat in een kamerstuk neergelegd en thans blijkt de voorspelling van de VVD te kloppen.

Thans speelt de staatssecretaris de vermoorde onschuld hij wekt ten onrechte de indruk dat dit aan de verzekeraars ligt. Niet de verzekeraars maar het kabinet en de regeringspartijen zijn verantwoordelijk voor deze stijging.

Zij hebben tegen onze zin steeds meer groepen onder de standaardpakketpolis gebracht een polis die niet kostendekkend is vandaar dat die premie onophoudelijk is gestegen dat is het eerste punt. Het tweede punt.

Het aanvankelijke plan Simons was lang niet zo nivellerend als het uiteindelijke plan. Bij de tussenbalans besproken in februari vorig jaar bij de tussenbalans zijn zonder expliciete informatie aan de kamer wijzigingen aangebracht die een forse nivellering inhouden .

Dat werd pas in het najaar duidelijk maar ook toen bestreed de staatssecr. onze cijfers die in januari toen de mensen hun loonstrookje kregen maar al te waar bleken te zijn. Dat is het tweede punt Het derde punt.

In het begin van dit jaar kondigde de staatssecr. aan dat de premies voor de particulieren verzekeringen met 20 a 30% zouden kunnen dalen kort daarna sprak hij van een verlaging van de premies van 15% Er kam een onafhankelijk onderzoek en in een vroeg stadium wezen alle berichten erop dat de staatscer. er met zijn beweringen faliekant naast zat.

Nog deze maand wordt het onderzoek naar de kostenontwikkeling door de algemene rekenkamer beëindigd en wij zullen er in de komende week in de tweede kamer op aandringen dat dat rapport van de rekenkamer nog voor het begin van het reces van de tweede kamer beland en daar kan worden besproken en als dat op tafel ligt dan zal blijken of de staatssecr. opnieuw tegen een gele kaart aanloopt. Twee gele kaarten had hij wat ons betreft als binnen en dat kunnen er nu dus drie worden.

Dames en heren u weet wat ik nu ga zeggen u weet wat ik nu ga zeggen. In het voetballen geld dat twee maal een gele kaart al rood is wie die krijgt vliegt er oherroepelijk uit.

De staatssecretaris kan onze rode kaart nauwelijks meer ontlopen. Ik dank u voor uw aandacht. (applaus)

Hartelijk dank heer Bolkestein vooral met deze actuele uitsmijter want als zodanig moet ik dat toch wel beschouwen.

Ik hoop dat die goed overkomt en zeker in deze tijd spreekt dat erg aan. Nou ik hoop het wel het is zelf een voetballer dus hij moet ontzettend goed weten wat het betekend hij speelt heel laag slechts bij Xerxes het 9e of zo.

Goed twee belangrijke onderwerpen aan de orde geweest heer Bolkestein, europa waar we nu aan gaan beginnen en vanmiddag en de gezondheidszorg waar we het vanmorgen over hebben gehad dus grote actualiteit en ik hoop dat wij zo goed als we vanmorgen gediscussieerd hebben over de gezondheidszorg we dat vanmiddag ook over europa doen en u heeft een aantal voorzetten gegeven ik zou de heer Nord graag willen uitnodigen om hier achter de tafel te komen plaatsnemen omdat hij de discussie van vanmiddag van zijn kant zal inleiden.

Hartelijk dank. Oh gaat dat zo, oh u moet daar naartoe prima, ik zou dat meteen maar doen want dit punt is aan de orde, we lopen iets uit met de tijd dus dat gaat van de discussie af dan of van de lunch af ja, ja de heer Nord heeft het woord.

EUROPA

Mevrouw de voorzitter dames en heren duizend jaar geleden hebben de noormannen het verenigd europa van Karel de Grote op zijn grondvesten doen schudden.

Tien dagen geleden hebben hun Deense nakomelingen wederom voor een aanzienlijke aardschok in europa gezorgd.

Hun regering had het verdrag van Maastricht ondertekend en in eigen land verdedigd. Het Deense parlement heeft dit met een zeer grote meerderheid goedgekeurd.

Bij het daarop volgende referendum is de balans net de negatieve kant opgeslagen. Wat precies de motieven daarbij waren is niet duidelijk maar hoe dan ook de meerderheid heeft nee gezegd.

Onze Deense vrienden van het liberalepartij hebben hard gevochten en zijn door hun kiezers ook goed gevolgd. Een woord van vriendschap en goede waardering aan het adres van onze Deense mede liberalen is hier wel en ook zeker op zijn plaats (applaus) temidden van de geschapen verwarring lijkt het erop dat de ratificatie procedures in de overige elf landen vooralsnog doorgaan.

De Deense regering heeft immers niet medegedeeld het verdrag niet zullen ratificeren en het heeft tot 31 december de tijd. De 12 regeringen inclusief de Deense voeren druk overleg over wat er nu moet gebeuren en op de europesche raad in Lissabon eind juni zal men stellig proberen daarin wat meer duidelijkheid te krijgen.

Het verdrag van Maastricht verdient ook in onze ogen geen schoonheidsprijs toch valt het op dat de Denen het nu hebben afgewezen terwijl het juist in een aantal opzichten een rem zet op het zo gevreesde europese centralisme. Maastricht heeft de subsidiariteit zoals dat nu in europa heet hoogtij gevierd en essentiële factoren zoals buitenlandse politiek defensie en justitiële samenwerking werden onverbiddelijke naar de intergouvernementele hoek verwezen tot grote tevredenheid van de kampioenen van de nationale soevereiniteit.

Het zou dan ook misschien logischer zijn geweest maar we weten allemaal dat de logica in de politiek zelden een doorslaggevende factor is om al in 1986 al tegen de europesche acte te stemmen die een belangrijke doorbraak betekende en waarvan Maastricht in een groot aantal opzichte niet anders dan een gevolg is maar die is in Denemarken bij referendum ruim aangenomen.

De Deense uitslag heeft overal in europa golven veroorzaakt. Terecht naar mijn mening omdat wij te maken hebben met gevoelens angsten soms ook misverstanden die overal in europa aanwezig zijn. Ze zijn met name in Engeland de anti europeanen schor van het juichen terwijl in landen als Spanje Portugal en Ierland waarover een dag of tien ook een referendum wordt gehouden het zure commentaar te horen is dat een rijk land weigert iets te delen met minder welgestelden in een gemeenschap waarvan het wel de grote vruchten graag wil blijven plukken.

In elk geval is weer gebleken hoe groot de kloof is tussen de kiezers en het politieke bureaucratistische establishment ook dat is niet alleen in Denemarken zo het krampachtig gescheiden houden van de nationale en europesche besluitvormingscircuit heeft dat in de hand gewerkt evenals de nijging om in impopulaire gevallen de schuld te geven aan een ongrijpbaar bureaucratisch europa. Al een jaar of vijf geleden gaf commissie voorzitter Delors in het europesche parlement uiting aan zijn bezorgdheid erover en zijn verbazing erover dat de nationale politiek en de nationale parlementen zo weinig aandacht leken te hebben voor de verschuiving van beslissingen van het nationale naar het europesche niveau.